

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Jild 3, Son 12/1

2023

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 12/1 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси

Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳақимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Тошкент давлат юридик университети.

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги

педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психология кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

<i>Елмуратов Икматулла Гайбуллаевич</i> ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДАГИ БИРИНЧИ ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ ТАРИХИ (1931-1936 ЙИЛЛАР)	12-18
<i>Qitaybekov Azizbek Kenesbek o'g'li</i> QORAQALPOG'ISTONDA HAVO TRANSPORTINING SHAKLLANISHIDA "DOBROLET" AKSIYADORLIK JAMIYATINING O'RNI	19-23
<i>Nawrizbaeva Nurjamal Qudaybergenovna</i> QORAQALPOQLARNING GILAMCHILIGI BILAN BOG'LIQ VA'ZI MAROSIMLAR	24-29
<i>Сайдуллаев Фаррух Умедулло ўғли</i> МУҲАММАД ҲАКИМ ТЕРМИЗИЙНИНГ ЭТНОЛОГИК ВА ЭТНОГРАФИК ТАДҚИҚОТЛАРИ	30-35
<i>Berdiqulov Mirolim Tugalvoyevich</i> ТО'ДА-1 NEOLIT MAKONINING O'ZBEKISTON TOSH DAVRI ARXELOGIYASINI O'RGANISHDAGI O'RNI	36-40
<i>Olimjonova Gulida Olimjon qizi</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT BOJXONA XIZMATI ORGANLARI FAOLIYATI ..	41-47
<i>O'ng'alov Lazizbek Amiriddin o'g'li</i> NUROTA TOG' TIZMASINING TOSH DAVRI ARXELOGIYASINING O'RGANILISH TARIXI..	48-53
<i>Rahmonov Faxriddin Shoymardonovich</i> MILLIY DEHQONCHILIK MADANIYATINI ETNO-TARIXIY MANBALARDA AKS ETISHI (JANUBIY O'ZBEKISTON MISOLIDA)	54-58
<i>Tilavboyev Muhammad</i> JIZZAX VOHASIDA OT BILAN BOG'LIQ URF-ODATLAR VA MAROSIMLAR	59-63
<i>To'xtaboyev Xurmatullo Shomirza o'g'li</i> O'ZBEKISTON ILM-FANI RIVOJIDA FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETINING O'RNI (MUSTAQILLIK YILLARI MISOLIDA)	64-68
<i>Рахматиллаев Хасанбой</i> МАРКАЗИЙ ОСИЁНИНГ ҚАДИМГИ ДАВР ЭТНИК ТАРИХИНИ ЁРИТИШДАГИ АЙРИМ МУАММОЛИ МАСАЛАЛАР ВА УСУЛЛАРГА ДОИР	69-74
<i>Qurbonova Manzila Boqiyevna</i> BUXORO VOHASI MILLIY SHIRINLIKLARI VA ICHIMLIKLARI	75-80
<i>Ravshanova Gulora</i> QASHQADARYO VOHASIDA MUNTAZAM QUROLLI HARAKATLAR TA'MINOTI (XX-asrning 20- yillarida)	81-85
<i>Зарипбаев Уснатдин Оракбаевич</i> ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ЙИЛЛАРИДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ПРОКУРАТУРА ОРГАНЛАРИ ФАОЛИЯТИ	86-90

<i>Baxronov Abdullo Haydar o'gli</i> O'ZBEKISTONDA TOSH DAVRI ARXELOGIYASINI O'RGANISHDA XALQARO EKSPEDISIYALARINING O'RNI	91-95
<i>Maxmatqulov Jasur Isroil o'g'li</i> GIYOHVANDLIKKA QARSHI KURASH MAVZUSINING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	96-101
<i>Esanova Nilufar</i> O'ZBEKISTON-TURKIYA HAMKORLIGI VA UNING NATIJASI (TO'QIMACHILIK SANOATI MISOLIDA)	102-106
<i>Horboboev Sarvar Qaxramon u'fli</i> АФРОСИЁБДАГИ СЎҒД МУДОФАА ДЕВОРИГА ОИД ТАДҚИҚОТЛАРИНИНГ ЎРГАНИЛИШИ (XX АСРНИНГ 50-80-ЙИЛЛАРИ).....	107-111
<i>Эсонов Зиёдбек Юлдашевич</i> ФАРҒОНА ВОДИЙСИ АҲОЛИСИ ТЎҚИМАЧИЛИК ҲУНАРМАНДЧИЛИГИ АНЪАНАЛАРИ	112-117
<i>Tishabayeva Irodaxon Rasulovna</i> 1960-1970 YILLARDA O'ZBEKISTONDA MAKTABGACHA TARBIYA MUASSASALARI FAOLIYATI	118-124
<i>To'xtamishева Fotima Musurmonovna</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA QASHQADARYO VOHASI KASHTADO'ZLIGIDA O'ZGARISHLAR.....	125-132
<i>Sattorov Nurbek</i> SHIMOLIY BAQTRIYA VA ZARAFSHON MINTAQALARIDA DEHQONCHILIK VA CHORVACHILIK MADANIYATI SOHIBLARI ETNOMADANIY ALOQALARINING O'ZBEK XALQI ETNOGENEZI SHAKLLANISHIDAGI O'RNI	133-138
<i>Hazratov Nurali Burxon ug'li</i> QADIMGI KESH VILOYATI HUDUDIDAGI ARXELOGIK YODGORLIKLARINING O'RGANILISH TARIXIDAN	139-144
<i>Mamatqulov Bekzod Sherzovich</i> O'ZBEKISTONDA GAZ-OLTINGUGURT SANOATINING YUZAGA KELISHI VA UNING RIVOJLANISH TARIXI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA).....	145-149
<i>Berdiyev Jamshid</i> VOHA JOY NOMLARINING SHAKLLANISHIDA ETNONIMLAR VA PATRONIMLARNING TUTGAN O'RNI	150-155
<i>Djurakulov Sherzod Davronovich</i> SAMARQAND VILOYATI HUDUDIDI TOSH DAVRI ARXELOGIYASINING O'RGANILISHI TARIXI	156-161
<i>Қурбанова Дилрабо Шерипбоевна</i> ПАРЛАМЕНТ ТАРИХИ ВА ТАРИХШУНОСЛИГИ	162-172

<i>Зухриддин Болтаевич Жунаев</i> ХОРАЗМДА РЕСПУБЛИКА ТУЗУМИ: ЮТУҚЛАР ВА МУАММОЛАР (1920-1924 йиллар)	173-181
<i>Mamadiev Voxodir Bobojonovich</i> QASHQADARYO MUZEYIDAGI NODIR OSTODON	182-186
<i>Norqo'chqarov Xushvaqt Eshnazarovich</i> AFG'ONISTONDA O'ZBEK TILINING QONUNY ASOSLANISHI, O'ZBEKLAR IJTIMOYIY-MADANIY HAYOTIDAGI O'RNI (XX ASR – XXI ASR BOSHLARI)	187-197
<i>Ибрагимов Рахмон Зиёдуллаевич</i> ТОШКЕНТ ВОҲАСИ СЎНГГИ БРОНЗА ДАВРИ ТАРИХИ ТИЗИМИДА: ДАФН УДУМИ ВА МИГРАЦИЯ МАСАЛАЛАРИ	198-203
<i>Азаматова Гулмира Байирбековна</i> ОДАМ САВДОСИГА УЧРАГАН МИГРАНТ ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲАҚИДА БАЎЗИ МУЛОҲАЗАЛАР	204-208
<i>Tishabayeva Iroдахon Rasulovna</i> 1960-1970 YILLARDA O'ZBEKISTONDA MAKTABGACHA TARBIYA MUASSASALARI FAOLIYATI	209-215
08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ	
<i>Ostonokulov Azamat Abdukarimovich, Inoyatov Mardonbek Mo'min o'g'li</i> DAVLAT SEKTORIDA ICHKI AUDITNING XALQARO STANDARTLARI	216-226
<i>Kurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich</i> O'ZBEKISTONDA KORPORATIV BOSHQARUV TASHKILYIY- IQTISODIY MEKANIZMI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARI	227-232
<i>Отабеков Отажон Ғайрат ўғли</i> ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ОПТИМАЛ СОЛИҚ ЮКИ ВА ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ МАСАЛАЛАРИ	233-243
<i>Шакирова Фароғат Болтаевна</i> ИННОВАЦИОН ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА БАҲОЛАШ ИНДИКАТОРЛАРИНИНГ АҲАМИЯТИ	244-255
<i>Мамбетназаров Бахыт Бисенбаевич</i> ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ТАДБИРКОРЛИК СУБЪЕТЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ	256-263
<i>Jumaniyazova Ro'za Quvondiq qizi</i> TURIZM INFRATUZILMASI TUSHUNCHASI VA UNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	264-269
<i>Matniyozov Murodjon Rajabbayevich</i> DESTINATSIYA IMIDJINI SHAKLLANTIRISHDA TURISTLARNING SODIQLIGI VA QONIQLASHINING AHAMIYATI	270-278

<i>Хамидова Зарифа Урол қизи</i> ДАВЛАТ СЕКТОРИДА ИЧКИ АУДИТ ВА ДАВЛАТ МОЛИЯВИЙ НАЗОРАТ ТАДБИРЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ	279-291
<i>Toshaliyeva Saodat Toxirovna</i> KICHIK TADBIRKORLIK TUSHUNCHASI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY MONIYATI	292-296
<i>Худойназаров Фахритдин Хаитович</i> ИБН ХАЛДУННИНГ ИҚТИСОДИЁТГА ТАВСИЯЛАРИ	297-304
<i>Nurullayev Hoshimjon Hamidovich</i> GASTRANOMIYANING TURIZM RIVOJLANISHIDAGI ANAMIYATI	305-313
<i>Кадырова Шарофат Амоновна</i> ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ СФЕРЫ УСЛУГ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	314-323
<i>Бегматова Зиёда Захиджановна</i> ДАВЛАТ ИНТЕРАКТИВ ХИЗМАТЛАРИ ТИЗИМИ АСОСИДА КАДРЛАР БАНДЛИГИНИ ВА УЛАРГА ТАЛАБНИ БАҲОЛАШ	324-332
<i>Shafkarov Bakhrom Khudoyberdievich</i> TERRITORIAL FEATURES AND THEIR EFFECTIVE USE IN THE CULTIVATION OF VITICULTURE PRODUCTS	333-340
<i>Masharipova Fazilat Axmedovna</i> OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING ANAMIYATI	341-348
<i>Мусинов Дилшод Султанович</i> ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИНГИ ИЖТИМОИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ САМАРАДОРЛИГИ ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ ОМИЛИ СИФАТИДА	349-359
<i>Шакирова Юлдуз Сайдалиевна</i> ВОПРОСЫ РАЗРАБОТКИ ДОРОЖНОЙ КАРТЫ АКТИВИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ	360-368
<i>Абдивоҳидов Мамуржон Авазхон ўғли</i> РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ ШАРОИТИДА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИНГ МАЗМУНИ, ТАВСИФИ ВА РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ	369-380
<i>To'xtasinova Muxayyo Mirzasultonovna</i> DAVLATNING INNOVATSION TIZIMINI SHAKLLANTIRISH MASALASIGA	381-388
<i>Қурбанова Раҳима Джамшедовна, Мирзаева Ширин Нодировна</i> РОЛЬ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В СТИМУЛИРОВАНИИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	389-403
<i>Набиева Нилуфар Муратовна</i> ОСОБЕННОСТИ КОМПЛЕКСА МАРКЕТИНГОВОГО ПРОДВИЖЕНИЯ КОМПАНИИ В ЦИФРОВОЙ СРЕДЕ	404-416

<i>Safarov Radjabboy Eshmuxammadovich</i> KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDA INDIVIDUAL DAROMADGA SOLIQLAR MEKANIZMIDAN SAMARALI FOYDALANISH MASALALARI	417-428
<i>Sharipova Zulayho</i> SANOAT TARMOQLARI KLASTERLARINI RIVOJLANTIRISH VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	429-434
<i>Шарипов Акбар Илхамович</i> ЧАКАНА САВДО КОРХОНАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА РАҚАМЛИ МАРКЕТИНГНИ РОЛИ	435-440
<i>Хаджаев Хабибулла Сагдуллаевич</i> ОБЪЕКТИВНАЯ НЕОБХОДИМОСТЬ И ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ АНТИМОНОПОЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ В РАЗВИТИИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ	441-447
<i>Хамзайева Дилфуза Самаровна</i> SURXANDARYO VILOYATIDA TURISTIK MAHSULOTLARNI BAHOLASH VA SAMARALI RIVOJLATIRISH IMKONIYATLARI	448-452
<i>Усманова Насиба Акбаржоновна</i> ПУТИ РАЗВИТИЯ МЕНЕДЖМЕНТА В СФЕРЕ УСЛУГ	453-459
<i>Исхакова Сарвар Аюбовна</i> ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ И ЕЕ ВЛИЯНИЕ НА ЗАНЯТОСТЬ И КВАЛИФИКАЦИЮ ПЕРСОНАЛА В СФЕРЕ БЫТОВОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	460-467
<i>Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich</i> INNOVATSION TADBIRKORLIKNI MOLIYALASHTIRISHDA MUQOBIL MOLIYALASHTIRISH VOSITALARIDAN FOYDALANISH VA UNI TURISTIK XIZMATLAR SOHASIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	468-479
<i>To'uchiyeva Nodira G'ulom qizi</i> OLIY TA'LIMNI BOSHQARISHDAGI INNOVATSIYALAR. CHAT GPT YOHUD SUN'IY INTELLEKT	480-485
<i>Абдурахимова Саида Аҳмаджановна, Адилова Гўзал Абзаловна</i> ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА КИЧИК БИЗНЕС СУБЪЕКТЛАРИ ТАРКИБИЙ ҚИСМЛАРИНИНГ БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ ТАҲЛИЛИ	486-494
<i>Maxsudov Sherzod Solijonovich</i> TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA INVESTITSION MUHIT JOZIBADORLIGINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	495-500
<i>Tadjibekova Dilnoza Bakhtiyarovna</i> ENHANCING FINANCIAL RESOURCE FORMATION IN BUSINESSES	501-506
<i>Radjabova Malika Ziyodullayevna</i> AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH ISTIQBOLLARI XUSUSIDA	507-512

09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

<i>Asraqulova Adiba Nabiyevna</i> ZAMONAVIY DAVRDA IQTISODGA FALSAFIY QARASHLAR	513-520
<i>Жўраев Аҳмад Муҳаммадиевич</i> ТИНЧЛИКПАРВАРЛИК ҲОЯЛАРИНИНГ ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИДАГИ АҲАМИЯТИ	521-530
<i>Гуламова Мавжуда Ташпулатовна</i> АХМАД ЗИЁУДДИН АЛ-КУМУШХОНАВИЙ АСАРЛАРИДА КОМИЛ ИНСОН ҲОЯЛАРИНИНГ ФАЛСАФИЙ ТАҲЛИЛИ	531-538
<i>Abduxolikova Nasiba Alijonovna</i> YOSHLARNING ONLAYN TA'LIM JARAYONIGA TA'SIR ETUVCHI IJOBIIY SALBIY OMILLAR	539-544
<i>Yazdonov Zikirillo Shukurilloevich</i> QALANDARIYLIK VA UNING INSON, JAMIYAT TIZIMIDAGI O'RNI	545-552
<i>Sharipova Barno Salimovna</i> BIOETIK MADANIYATNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI VA UNING ZAMONAVIY IMIJI	553-558
<i>Xalikulova Umida Rustamovna</i> AXBOROT MUHITINING OLIY TA'LIMGA TA'SIRI: KONSTRUKTIV VA DESTRUKTIV OMILLAR	559-564
<i>Abbasova Maftuna Subxonovna, Temirova Xurshida</i> OILA VA NIKOH MA'NAVIYATI, OILANI MUSTAHKAMLASH OMILLARI	565-571
<i>Tog'ayev Nodirjon Ergashevich</i> AJDODLARIMIZ BOY ILMIY MEROSINING O'ZBEKISTONDA MA'RIFATLI JAMIYAT QURISH HAMDA YOSHLAR TARBIIYASIDA TUTGAN O'RNI	572-576
<i>Kipchoqov Xomidjon Gulomovich</i> JAVOBGARLIK PRINSIPINI SHAKLLANTIRISH AXLOQSHUNOSLIKNING ASOSIY MASALASI SIFATIDA	577-581
<i>Raximova Rayxon Abdurasulovna</i> ZAMONAVIY OILADA MA'NAVIY-AXLOQIY QADRIYATLARNI SHAKLLANTIRISH: MUAMMONING NAZARIY VA USLUBIY TAHLILI	582-586
<i>Агзамова Нилюфар Шухратовна</i> “АДАБ АЛЬ-ТАБИБ” КАК ИСТОЧНИК НАЦИОНАЛЬНОЙ БИОЭТИКИ	587-591
<i>Axmadiyev Nuriddin Muxutdinovich</i> INTELLEKTUAL MADANIYAT YOSHLARNING INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING MUHIM MEZONI SIFATIDA	592-596
<i>Nabiyev Mansur Jamxur o'g'li</i> DEMOKRATIK JAMIYAT TARAQQIYOTIDA IJTIMOIIY G'OYALAR EVOLYUTSIYASI VA MODERNIZATSIYASI	597-603

<i>Kenjayeva Dilrabo Romanovna, Xaydarova Larisa Sunnatovna</i> GLOBALLASHUV SHAROITIDA MILLIY MADANIYAT SOHASIDAGI O'ZGARISHLARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	604-609
<i>Abduraximova Tursunoy Abduvoxid qizi</i> O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM TRANSFORMATSIYASINING FALSAFIY MOHIYATI	610-615
<i>Tagayev Ganisher Xasanovich</i> YOSHLAR ETNOESTETIK DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISHDA BADIY-ESTETIK OMILLARNING O'RNI	616-625
<i>Шоназаров Жамшид Шуҳратович</i> БЕҲБУДИЙ ВА УНИНГ ДАВЛАТЧИЛИК ҲОЯСИ	626-630
<i>Ҳамраев Сирож Абруевич</i> ЖАМИЯТ ЯНГИЛАНИШИ ВА ТАДБИРКОР МАЪНАВИЯТИ	631-637
<i>Nabiyev Bekzod Muxammadumarovich</i> MAFKURAVIY ISHLARNI TASHKIL ETISHDA ZAMONAVIY TARG'IBOT TEXNOLOGIYALARI: O'ZBEKISTON VA XORIJ TAJRIBASI	638-642
<i>Hashimova Gulsina Ismoyilovna</i> HARBIY IJTIMOYIY ISH VA HARBIY MADANIYATNING HARBIY XIZMATCHILAR FAROVONLIGINI TA'MINLASHDAGI ROLI	643-648
<i>Karimova Gulnoza Yigitaliyevna</i> AXLOQIY MADANIYAT TUSHUNCHASINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOYIY ZARURIYATI	649-655
<i>Sharipova Kamola Usmonjonovna</i> YANGI O'ZBEKISTONDA GENDER TENGLIKNI TA'MINLASH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASINI MILLIY STRATEGIYAGA TRANSFORMASIYALASH ISTIQBOLLARI	656-661

09.00.00- Фалсафа фанлари

Kenjayeva Dilrabo Romanovna,
Dotsent,

Xaydarova Larisa Sunnatovna,
Katta o'qituvchi, Toshkent davlat agrar universiteti

GLOBALLASHUV SHAROITIDA MILLIY MADANIYAT SOHASIDAGI O'ZGARISHLARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI

Annotatsiya. Jahonda globallashuvning yangi bosqichida dunyo mamlakatlari o'rtasidagi madaniy-iqtisodiy aloqalarni yanada chuqurlashishi, albatta, iqtisodiy o'sish va turli madaniyatlarni boyitishga yordam beradi, biroq globallashuv sharoitida milliy madaniyatlarni modernizatsiyalashishi va integratsiyalashishi natijasida sodir bo'layotgan o'zgarishlarni o'rganish dolzarb masalalar qatoriga kiradi.

Kalit so'zlar: globallashuv, madaniyat, milliy madaniyat, tamaddun, modernizatsiya, milliy manaviy meros, urf-odatlar.

Kenjaeva Dilrabo Romanovna,
associate professor

Haydarova Larisa Sunnatovna,
senior teacher
Tashkent State Agrarian University

SPECIFIC ASPECTS OF CHANGES IN THE FIELD OF NATIONAL CULTURE IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

Abstract. The further deepening of cultural and economic ties between the countries of the world at a new stage of globalization in the world will certainly help to enrich economic growth and different cultures, but the study of changes that are taking place as a result of the modernization and integration of national cultures in the context of globalization is among the pressing issues.

Keywords: globalization, culture, national culture, civilization, modernization, national spiritual heritage, traditions.

Кенжаева Дилрабо Романовна,
доцент

Хайдарова Лариса Суннатовна,
старший преподаватель
Ташкентский государственный аграрный университет

СПЕЦИФИКА ИЗМЕНЕНИЙ В СФЕРЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ

Аннотация. На новом этапе глобализации в мире дальнейшее углубление культурно-экономических связей между странами мира, безусловно, будет способствовать экономическому росту и обогащению различных культур, однако изучение изменений, происходящих в результате модернизации и интеграции национальных культур в условиях глобализации, является одним из актуальных вопросов.

Ключевые слова: глобализация, культура, национальная культура, цивилизация, модернизация, национальное духовное наследие, традиции.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I12.1Y2023N83>

Kirish. Dunyoda globallashuv ko'p qirrali va ziddiyatli, murakkab jarayon sifatida milliy madaniyatlar rivojiga o'ziga xos ta'sir ko'rsatadi va turli xil oqibatlarni keltirib chiqaradi. Lekin globallashuvning obyektiv jarayon ekanligini, uning pozitiv va negativ oqibatlari borligini hisobga olish kerak. Bugungi G'arb dunyosida ham madaniyatlar o'zaro integratsiyalashmoqda. G'arbgacha xos madaniyatlar ko'rinishi hamma joyda ham milliy madaniyatlarning o'ziga xos xususiyatlari bilan mushtarak emas. Milliy madaniyatni o'rganishga yondashishda G'arb va Sharqning o'ziga xosligi saqlanib qolayotganligini e'tirof etish lozim. Shu o'rinda aytish lozimki, "Mintaqamizning ko'hna va boy madaniy merosi global ahamiyatga ega"[1]. Bu esa, globallashuv sharoitida milliy madaniyatimizni asl mazmun — mohiyatini saqlab qolish borasidagi ilmiy tadqiqotlarni yanada chuqur o'rganish zaruriyatini yuzaga keltirmoqda.

O'zbekistonda madaniyat va qadriyatlarning globallashuvi shiddat bilan ro'y berayotgan bugungi kunda asrlar osha ajdodlarimiz qadrlab kelgan va milliy o'zligimizni tashkil qiluvchi qadriyatlarimiz, milliy madaniyatimiz rivojiga o'zining ta'sirini ko'rsatmoqda. Shunday sharoitda o'rganilayotgan ilmiy tadqiqotlar, yurtimizda olib borilayotgan islohotlar, amalga oshirilayotgan keng ko'lamli ishlar Prezidentimiz Sh.Mirziyoyev ta'biri bilan aytganda, "**Uchinchi Renessans** — milliy taraqqiyotimizning yangi davri poydevorini yaratishga xizmat qiladi"[2].

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Dastlabki davrlarda madaniyat tushunchasi insonning tabiatiga, ehtiyojiga muvofiq turli xil moddiy buyumlarni yasay olishi, yerga ishlov berishi kabilar tushunilgan bo'lsa-da, biroq, antik davrdayoq madaniyat tushunchasi orqali insonning o'zini tarbiyalash va o'qitish ma'nolari, sivilizatsiya bilan bog'liq mazmunga ega bo'ldi. Xususan, "Falsafa" qomusiy lug'atiga ko'ra "madaniyat" so'zi arabcha – "madinalik", ya'ni "shaharlik, ta'lim-tarbiya ko'rganlik" degan ma'nolarni anglatadi hamda inson va tabiatning o'zaro munosabatlarida aks etadigan inson faoliyatining o'ziga xos usuli ekanligi ta'kidlanadi. Madaniyat alohida individning hayot faoliyati (shaxsiy madaniyat)ni hamda ijtimoiy guruhning yoki jamiyatning hayot faoliyati usulini aks ettiradi.

Yurtimizning buyuk ma'naviy merosini yaratgan qomusiy olimlarimiz xususan, o'rta asr madaniyatining buyuk namoyandalaridan biri, Forobiy fikricha, har bir inson o'z tabiatiga ko'ra, "oliy darajadagi yetuklikka erishish uchun intiladi", bunday yetuklikka faqat shahar jamoasi orqaligina erishiladi. Forobiy jamiyat o'z rivojida yetuklikka tomon intilishi, shuning uchun kurash olib borishi va nihoyat fozil jamiyat, fozil shahar darajasiga ko'tarilishi haqida fikr yuritadi.

Uyg'onish davri olimlari insonning chin ma'nodagi inson sifatida mavjud bo'lishini aynan madaniyat bilan bog'liq deb bilishgan. Shaxsning shakllanishi jarayonida madaniyatning

moddiy dunyosi xam boyib boradi. Individ madaniyatni o'zlashtirish bilan birga unga aks ta'sir etadi.

G'arb va MDHning ko'zga ko'ringan olimlari tomonidan hozirgi davr global muammolari, rivojlangan davlatlar o'rtasida manfaatlar to'qnashuvi, integratsiya jarayonining ziddiyatli tabiati, uning jamiyat madaniy hayotiga ijobiy va salbiy ta'siri kabi masalalar atroflicha tahlil etilgan.

Madaniyat atamasini ilm fanga ham birinchi bo'lib ingliz olimi E.Teyler 1871 yilda kiritgan. Uning fikricha "Madaniyat – uzoq tarixiy taraqqiyot jarayonida insoniyat tomonidan yaratilgan moddiy va ma'naviy boyliklar, asori-atiqalar yig'indisi"[3] dir. Avvalo madaniyat tushunchasiga har kim dunyoqarashi, bilimi, tafakkuri yuzasidan ta'rif berishi mumkin, shuning uchun ham madaniyatga berilgan ta'riflar turlichadir. Amerikalik madaniyatshunos olimlar – A.Kreber va K.Klakxon "madaniyat" so'zining 164 ta talqini va ta'rifini aniqlab, ular ko'p hollarda "tamaddun" atamasi bilan birgalikda qo'llanilganligini aniqlashgan[4]. Shu bois madaniyatni sivilizatsiyalar paydo bo'lishi barobarida taraqqiy etib takomillashgan deyish mumkin.

Ma'rifatparvarlik davridagi madaniyat masalalari Gelvesiy, Valter, Gerder, Russo, Kant, Shiller, Gegel kabi g'arb mutafakkirlarining asarlarida o'z aksini topdi. Fransuz ma'rifatparvarligi asoschisi Jan Jak Russo o'z asarlarida zamonaviy sivilizatsiyaga katta e'tibor beradi. Russoning fikricha, madaniyat hodisasiga sivilizatsiya tushunchasi sinonim bo'lib keladi. Insoniyat hozirgi kundagi madaniyat darajasiga yetishguncha o'z nodonliklari tufayli ko'pgina xatoliklarga yo'l qo'ygan va o'zi bundan aziyat chekkan. Aynan shu xato va kamchiliklarni tuzatish uchun avvalambor inson o'z qadrini, o'z o'rnini bila boshlashi lozimligini tushunib yetdi. Bu jarayonni amalga oshirish uchun ular bilimning qanchalik kerakligini anglab yetishdi. Insonlar bilimga, ilmga o'z muammolari yechimining najotkori sifatida qaray boshlashadi. Insoniyat oldida ilmning qadri oshdi. Bilim esa o'z navbatida madaniyat bilan parallel ravishda teng qo'yildi.

Demokratik ma'rifatparvarlik harakatining namoyandalari Muqimiy, Furqat, Zavqiy, Axmad Donish, Avaz O'tar, Komil Xorazmiy, M.Behbudiy, A.Avloniy, Cho'lpon, Fitrat va boshqalar xalqni madaniyatli qilishning omili ilm-ma'rifatni egallashda deb bildilar. Ular o'rta asr jaholatiga qarshi xalq o'rtasida ilm-maorif va madaniyatni zo'r ehtiros bilan targ'ib qildilar.

Tahlil va natijalar. Milliy madaniyat millatlarni bir-biridan farq qilishiga ko'maklashuvchi yorqin, ko'zga tashlanadigan omil hisoblanadi. Masalan, uyat, or-nomus, diyonat, e'tiqod, vijdon, sharm-hayo, g'urur, imon, adolat, poklik, halollik, vafodorlik, mehr, sabr-toqat, hurmat, muhabbat kabi fazilatlar qaysidir ko'rinishlarda hamma millatlarda bo'lishi mumkin, ammo ularning amal qilish darajasi bir mamlakatda yashayotgan bo'lsa-da barchasining mukammal shaklda namoyon bo'lishi barcha millatlarda bir xil bo'lmaydi. Hatto ularning ayrimlari taraqqiy etmagan bo'lishi yoki bo'lmasligi, bo'lsa ham boshqacharoq tarzda amal qilinishi mumkin. Shu jihatdan milliy madaniyat millatlarni bir – biridan farq qiluvchi eng yorqin, ko'zga tashlanadigan omil hisoblanadi. Bir millat, qachonki boshqa millatlarda takrorlanmaydigan madaniyatga ega bo'la olsa, shundagina o'ziga xos maqomga ega bo'ladi. Madaniyati yuksak, zaminlari mustahkam millat birligi, jipsligi, o'zaro ahilligi ham mustahkam bo'ladi.

Insonda ziyolilik hissini tarbiyalash madaniyatning asosiy funksiyalaridan biridir. Kishi qanchalik ziyoli bo'lsa — degan edi D.S.Lixachev — u shuncha ko'p tushunadi va o'zlashtiradi,

uning dunyoqarashi va qabul qilish doirasi shunchalik kengayadi. Kishining madaniy saviyasi qanchalik tor bo'lsa, u hamma yangiliklarga va "juda eski"likka nisbatan shunchalik befarq bo'ladi, o'zining eski odatlari bilan yashaydi. Dunyoqarashi tor bo'lib, hamma narsaga shubha bilan qaraydi. O'tmishning madaniy qadriyatlarini va o'zga millatlar madaniyatlarini bilish, uni saqlash, ko'paytirish, estetik qiymatlarini qabul qila bilishning rivojlanib borishi madaniy taraqqiyotning eng muhim vositalardan biri bo'lib hisoblanadi. Insoniyat madaniyati rivojlanishi tarixi bu nafaqat yangi, balki eski madaniy qiymatlarni izlab topish tarixidir. Shuningdek, o'zga madaniyatlarni bilish, ma'lum ma'noda gumanizm tarixi bilan qo'shilib ketadi. Bu boshqa xalqlarga nisbatan hurmat, to'g'ri ma'nodagi bardoshlilik, tinchlik tilash demakdir[5].

K. Levi-Strosning fikriga ko'ra, "qayerda qoida bo'lsa, shu yerda madaniyat boshlanadi. Inson tabiatidagi barcha umumiylik tabiatga tegishli bo'ladi va stixiyali avtomatizm bilan xarakterlanadi, majburlash normalari bilan belgilanuvchi sifatlar madaniyat sohasiga tegishli bo'lib o'zida nisbiylik va xususiylikni mujassamlashtiradi"[6]. Har bir xalq o'z milliy madaniyatini o'zining ijtimoiy huquqlarini amalga oshirishning ramzi sifatida yaratadi va saqlaydi. Millat, madaniy haqiqat sifatida, turli sohalarda o'zini namoyon qiladi, masalan, urf-odatlar, mentalitet, qadriyat, til, yozuv, san'at, she'riyat, din va boshqalar. U har doim davlatning suverenitetini mustahkamlashga xizmat qilishi kerak. O'zligini saqlab qolish va uni mustahkamlash, asosan, ichki kuchlar faoliyatiga va milliy ichki energiya quvvatiga bog'liq.

Milliy madaniyat muayyan mamlakat odamlarini tavsiflovchi asosiy ma'naviy qadriyatlar va xatti-harakatlarning xususiyatlari, shuningdek, jamoa qadriyatlari, e'tiqod, urf-odatlar, xulq-atvor normalari, milliy g'oyani shakllantirishda aks etadi. Milliy g'oyalar — muayyan yaxlitlik, o'lchov, norma asosida yaratiladi. Milliy xususiyatlarni tanlash til, madaniyat, kundalik xatti-harakatlardagi o'ziga xos elementlarning tajribasi bilan boshlanadi. Tabiiyki, bir milliy madaniyatda yaratilgan g'oyalar asosida boshqa g'oyalar yaratishning imkoni yo'q.

Milliy madaniyat modernizatsiyasi zamonga xos va mos yuksak ma'naviyatli shaxslar asosida takomillashib boradi. Jumladan, yuksak ma'naviy-axloqiy fazilatlariga ega, bilimli, samarali mehnat qilishga qodir fuqarolar nafaqat, jamiyatning eng muhim boyligi va uni harakatga keltiruvchi kuchi balki, milliy madaniyat taraqqiyoti asosidir. Shaxs madaniyatining mazmun-mohiyati barcha zamonlarda jiddiy ilmiy-nazariy munozara mavzusi bo'lib kelgan. Milliy madaniyat o'tmish emas, u ham o'tmish, ham bugun, ham kelajakni o'zida mujassam etadi.

Muhokama. Modernizatsiya — (fransuzcha, "modern" — eng yangi, zamonaviy) — biror narsani yangilash, unga zamonaviy tus berish, zamon talablari asosida o'zgartirish demakdir. Modernizatsiya — an'anaviy jamiyatlar (ularning turmush tarzi an'anadagi barcha innovatsiyalarni integratsiyalashuviga va ushbu an'anani saqlab qolishga asoslangan) "zamonaviy"ga aylantirilgan ijtimoiy o'zgarish jarayoni (hayot tarziga innovatsiyalarni tatbiq etish va an'anani yangilik nuqtai nazaridan doimiy qayta ko'rib chiqishga asoslangan).

XX asr o'rtalarida modernizatsiya shakllandi. Modernizatsiya nazariyasi tarixiy jarayonning ob'yektiv tendensiyasi va zamonaviy dunyoning muhim xususiyati ijtimoiy hayotning barcha sohalarida asta-sekin tarqalishidan iborat ratsionallikning ortishi deb hisoblagan M.Veber tomonidan shakllantirildi. Natijada, jamiyat iqtisodiyot va boshqaruv, sanoat ishlab chiqarish, hokimiyatning oqilona shakllarini rivojlantirish, oqilona byurokratiya,

fuqarolik jamiyatini shakllantirish, siyosiy huquqlarni kengaytirish, an'anaviy aloqalarni yo'q qilish (diniy, oilaviy, mahalliy) orqali shaxsning ortib borayotgan qaramligi ozodlik bilan harakterlanadi, an'anaviylik zamonaviylikka aylanadi.

Ijtimoiy ma'noda modernizatsiya dinamik ijtimoiy tizimga ega bo'lgan ochiq jamiyatni shakllantirishni o'z ichiga oladi. Bunday jamiyat bozor munosabatlari, mulkdorlar munosabatlarini tartibga soluvchi huquqiy tizim va demokratik tizim asosida paydo bo'ldi va rivojlandi. Bunday jamiyatda demokratiya o'zgaruvchan muhitda o'yin qoidalariga tez o'zgartirishlar kirita olish va ularning bajarilishini nazorat qila olish uchun zarurdir.

Madaniy modernizatsiya taraqqiyot, takomillashtirish, samaradorligini, baxt va shaxsiy imkoniyatlar va his-tuyg'ularini tabiiy ifoda qilish, shuningdek, individualizm rivojlantirish paradigmasiga asoslangan yuqori tabaqalashtirilgan va bir vaqtning o'zida yagona madaniyat, shakllanishini o'z ichiga oladi. Uning o'ziga xos xususiyatlari:

- Madaniy tizimlarning asosiy elementlarini farqlash;
- Savodxonlik va dunyoviy ta'limning tarqalishi;
- Ixtisoslashgan rollarga tayyorgarlik ko'rish uchun murakkab, aqlli va institutsional tizimni yaratish;
- Fan va texnikaga bo'lgan ishonchni o'stirish;
- Yanada kengroq ijtimoiy ufqlarga moslashish uchun ko'proq imkoniyatga ega bo'lgan yangi shaxsiy yo'nalishlarning, odatlarning, xususiyatlarning paydo bo'lishi;
- Qiziqish maydonlarini kengaytirish;
- Mukofot shaxsning hissalariga mos kelishi va uning boshqa xususiyatlaridan biriga mos kelmasligi kerakligini anglash;
- O'zgaruvchan muammolar va ehtiyojlarga moslasha oladigan moslashuvchan institutsional tuzilmani ishlab chiqish imkoniyati[7].

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, milliy komponentning o'ziga xosligi, uning millat madaniyatidagi o'rni va kundalik hayoti turli xalqlar (xalqlar) uchun bir xil emas, bu milliy madaniyatni saqlab qolish va rivojlantirish muammosiga yagona yondashuvni istisno etadi. Milliy madaniyatning bu tushunchasi madaniyatning o'ziga xos xususiyatlarini boshqasidan farqini tavsiflovchi, lekin shu bilan birga, uning o'xshash tomonlari boshqa madaniyatlarga yaqinlashtiradi. Milliy madaniyat modernizatsiyasining asosiy maqsadi yangilanish, an'anaviylikdan zamonaviylikka o'tish, rivojlanishning yuqori darajalariga erishish, jahonda o'ziga xos va mos o'ringa ega bo'lishdir. Pirovardida har bir mamlakat taraqqiyoti uchun ko'proq imkoniyatlar yaratiladi.

Адабиётлар / Литература / References

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида сўзлаган нутқи. <http://uza.uz/uz/posts/zbekiston-prezidenti-shavkat-mirziyeev-bmt-bosh-assambleyasi-20-09-2017>
2. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг Конституциянинг 28 йиллик байрами муносабати билан Ўзбекистон халқига байрам табриги. <http://xs.uz/uz/post/ozbekiston-khalqiga-bajram-tabrigi-2>
3. Тейлор Э.Б. Первобытная культура. - Москва: Издательства политической культуры, 1989 - С.47.
4. Саидов У. Глобаллашув ва маданиятлараро мулоқот. -Т., Академия, 2008. -Б.27.

5. Лихачев Д.С. Поэтика древнерусской литературы. -М., Наука. 1979. –С.159.
6. Modernizatsiya jarayoninig falsafiy-metodologik taxlili. -Т.:Noshir, 2010.-В.4.
7. Теория политики: Учебное пособие / Под ред. Б. А. Исаева. - СПб., 2008. - Тема 20. Политическое развитие и модернизация.-С.69.
8. Turdiyev B. S. CULTURAL AND EDUCATIONAL DEVELOPMENT OF SOCIETY IN THE SCIENTIFIC HERITAGE OF WORLD PHILOSOPHERS //Academic research in educational sciences. – 2021. – Т. 2. – №. 4. – С. 443-451.
9. Turdiyev Bexruz Sobirovich. Ma'naviy yangilanish: yangi qaror va hayotbaxsh islohotlar strategiyasi. //Buxoro davlat universiteti Ilmiy axboroti. Buxoro: 2018. - № 2 (70). –P.208-213.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 12/1 (3) – 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).